

یاسای هه‌لبژاردنی سه‌رکردهی رزگاربخوازیی بزووتنه‌وهی کورد

به‌پیتی به‌رزوه‌وندیییه‌کانی گه‌لی کوردستانی عێراق سه‌رکردایه‌تییی به‌ره‌ی کوردستانی
عێراق ئه‌م یاسایه‌ی ده‌رکرد:

یاسای ژماره‌ «٢» ی سالی / ١٩٩٢ هه‌لبژاردنی سه‌رکردهی بزووتنه‌وهی رزگاربخوازیی کورد

به‌شی یه‌که‌م:
حوکه‌ گشتی یه‌کان

ماده‌ی یه‌که‌م:

گه‌لی کوردستانی عێراق به‌رادانی گشتی ونه‌پیتی راسته‌وخۆ سه‌رکرده‌یه‌ک بو
بزووتنه‌وه رزگاربخوازییه‌که‌ی هه‌لده‌بێتریی که‌ نوێنه‌رایه‌تییی ده‌کاو له‌سه‌ر ناستی
ناوخۆ ده‌ره‌وده‌دا به‌ناویه‌وه ده‌دوێ.

ماده‌ی دووهم:

ماوه‌ی فه‌رمانی‌ه‌وایی سه‌رکرده‌ چوارسال ده‌بێ.

ماده‌ی سێ یه‌م:

رادان له‌ کاتی هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانی‌دا ده‌کرێ وه‌ینه‌دی په‌یوه‌ندی به
ده‌نگدان و جودا‌کردنه‌وه‌ی ده‌نگه‌کان و راگه‌یانندی ئه‌نجامه‌وه هه‌بێ و که‌ له‌گه‌ڵ
حوکه‌ی ئه‌م یاسایه‌دا نا‌کوژک نه‌بن، حوکه‌ی به‌شی هه‌شته‌می یاسای هه‌لبژاردنی
ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان-ژماره (١) ی سالی / ١٩٩٢ به‌کار ده‌خرێ.

ماده‌ی چواره‌م:

ئه‌نجومه‌نیی نیشتمانیی مووچه‌ی سه‌رکرده‌ به‌ یاسایه‌ک دیاری ده‌کا.

به‌شی دووهم:

مه‌رجه‌کانی پالیئوراو و ده‌نگده‌ر

ماده‌ی پێنجه‌م:

پالیئوراو ده‌بێ ئه‌م مه‌رجانه‌ی تێدا‌بن:

- ١- ته‌مه‌نی له‌کاتی هه‌لبژاردندا له‌ چل سال که‌مه‌تر نه‌بێ.
- ٢- هاوولاتیی کوردستانی عێراق بێ و تێیدا نیشه‌جێ بێ.
- ٣- هه‌موو مافیکی مه‌ده‌نی و سیاسی هه‌بێ.

ماددهی شه‌شهم:

ده‌نگدەر ده‌بێ ئه‌و مه‌رجانه‌ی تێیدا هه‌ین که له ماده‌ده‌کانی «١٩ و ٢٠» ی یاسای ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی ژماره (١) ی سالی ١٩٩٢/١٥ دیاری کراوون.

به‌شی سێهه‌م:

پالاوتن و هه‌لبژاردن

مادده‌ی چه‌تهم:

١- داوای خۆ پالاوتن پێشکه‌ش به ده‌سته‌ی بالای سه‌ر په‌رشته‌کاری هه‌لبژاردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستان ده‌درێ و ده‌بێ به‌لایه‌نی که مه‌وه له پانزه رۆژ پێش کاتی ده‌سپێکردنی یه‌وه بێ.

٢- ده‌سته ده‌بێ له ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پێشکه‌ش کردنه‌وه بریاری خۆی سه‌بارده‌ت به داوای خۆ پالاوتنه‌که بدا.

٣- پالیئوراو بۆی هه‌یه بریاری په‌سندنه‌کردنی داواکه‌ی له لای دادگای «استئناف» ی کوردستان به‌سیفه‌تی ته‌میزی له ماوه‌ی دوو رۆژدا به‌ریه‌چ بداته‌وه.

٤- دادگا دوا‌بریار له سه‌ر به‌ریه‌چدانه‌وه که ده‌رده‌کاو له ماوه‌ی دوو رۆژدا له رۆژی پێشکه‌ش کردنی یه‌وه ناشکرای ده‌کاو پالیئوراو له‌رۆژی ده‌رچوونی یه‌وه به‌ پێزان «مبلغ» داده‌نرێ.

٥- ده‌سته‌ی بالا به‌لایه‌نی که مه‌وه پێش چه‌وت رۆژ له‌کاتی هه‌لبژاردنه‌وه ناوی پالیئوراوان راده‌گه‌یه‌نێ.

مادده‌ی هه‌شته‌م:

ئه‌وه‌ی له هه‌لبژاردندا زۆریه‌ی موته‌له‌قی ده‌نگی راده‌رانی و ده‌ده‌ست هه‌ینا به‌سه‌رکه‌وتوو داده‌نرێ.

به‌شی چواره‌م:

ئه‌رکو ده‌سه‌لاته‌کانی سه‌رگرده‌.

مادده‌ی نۆه‌م:

سه‌رگرده پێش ئه‌وه‌ی ده‌ست به‌کاره‌کانی بکا له‌به‌رده‌م ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی کوردستاندا ئه‌م سوینده ده‌خوا:

«به‌ خوای مه‌زن سوینده ده‌خۆم که به‌ دل‌سوژی یه‌وه پارێزگاری له یه‌کیتی گه‌ل و خاکی کوردستانی عێراق بکه‌م و رێژ له سه‌روه‌ری یاساو په‌یره‌وی ناوخۆ بگرم و به‌رژه‌وه‌ندی یه‌کاتی گه‌ل ره‌چاو بکه‌م و بێ جیاوازی مافی رۆژه‌کانی به‌پارێزم و گوێ رایه‌لی ئه‌و په‌یوه‌ندییه‌م به‌م که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی له گه‌ل ده‌سه‌لاتی ناوه‌ندیدا بریاری له سه‌ر ده‌دا».

په‌یوه‌ندی سه‌رگرده به‌ ده‌سه‌لاتی یاسادانه‌ره‌وه

مادده‌ی ده‌یه‌م:

١- بانگ کردنی ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بۆ کۆبوونه‌وه له خوله ئاسایی و نا‌ئاساییه‌کانیدا.

٢- مۆژ کردنی ئه‌و رێکه‌وتنه‌مانه‌ی که ئه‌نجومه‌نی نیشتمانیی بریاران له سه‌ر

ددا.

۳- ددرکردنی ئو یاساو پهیرهوانه‌ی که نه‌نجومه‌نی نیشتمانی رده‌زامه‌ندی له‌سه‌ر پیشان داود.

۴- ددرکردنی ئو بریارانه‌ی که هیزی یاسایان تیدایه له ماودی پشوی نه‌نجومه‌نی نیشتمانیدا یا له بارودوخی ناکاودا به مه‌رجتی هرکاتی نه‌نجومه‌ن کوپووده بو بریاردان پیش چاو بخرین.

۵- پیشنیاز کردنی پرۆژهی یاساکان.

۶- بانگ کردن بو هه‌لبزارده‌کانی نه‌نجومه‌نی نیشتمانی به پیتی یاسا له ماودی پانزده رۆژدا له‌رۆژی ته‌واو بوونی ماودی نه‌نجومه‌نه‌وه یا ددرکردنی بریاری خو هه‌له‌شاندنه‌ودی.

ماده‌ی یانزده‌یه‌م:

۱- ددرکردنی فه‌رمانی سپاردنی پیکه‌ینانی ده‌سه‌لاتی جتی به‌جتی کردن به‌و که‌سه‌ی نه‌نجومه‌نی نیشتمانی ددسنیشانی کردووه.

۲- ددرکردنی فه‌رمانی پیکه‌ینانی ده‌سه‌لاتی جتی به‌جتی کردن دوا‌ی باودر پیدانی له لایه‌ن نه‌نجومه‌نی نیشتمانی یه‌وه.

۳- ددرکردنی فه‌رمانی دامه‌زراندن ولادانی خاوه‌نانی پله‌ی تایبه‌تی ومووچه خۆرده‌گه‌ورده‌کان وقببولکردنی وازه‌یتانیان له سه‌ر پیشنیازکردنی لایه‌نه په‌بوهندارده‌کان.

۴- هه‌لبزاردنی راویژکارانی خو‌ی ودامه‌زراندن ولادانیان.

۵- فه‌رماندان به‌جتی به‌جتی کردنی حووکمی ئیعدام یا سووک کردنی.

۶- به‌هاوبه‌شی له‌گه‌ل ده‌سه‌لاتی جتی به‌جتی کردندا، سیاسه‌تی گشتیی کوردستانی عیراق داددنی.

ماده‌ی دوازده‌یه‌م:

فه‌رمانده‌ی گشتیی هه‌موو هیزه‌چه‌کاره‌کانی کوردستانی عیراقه.

ماده‌ی سێزده‌یه‌م:

نه‌گه‌ر سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر هۆبه‌ک بی‌ئاماده‌ی به‌جتی گه‌یاندنی کاره‌که‌ی نه‌بوو سه‌رۆکی ده‌سه‌لاتی جتی به‌جتی کردن جیگه‌ی ده‌گه‌ریتنه‌وه.

ماده‌ی چوارده‌یه‌م:

نه‌گه‌ر جیگه‌ی سه‌رکرده‌ له‌به‌ر هه‌ر هۆبه‌ک بی‌چۆل بوو سه‌رۆکی نه‌نجومه‌نی نیشتمانی تا هه‌لبزاردنی سه‌رکرده‌یه‌کی نو‌ی له‌ماودی دوو مانگی چۆل بوونه‌که‌دا نه‌رکه‌کانی به‌جتی دیتن.

ماده‌ی پانزده‌یه‌م:

ئه‌م یاسایه له‌رۆژنامه‌ی به‌ره‌ی کوردستانیدا بلاو ددکریتسه‌وه له‌رۆژی بلاوبوونه‌ودیه‌وه کاری پێ ده‌کری.